

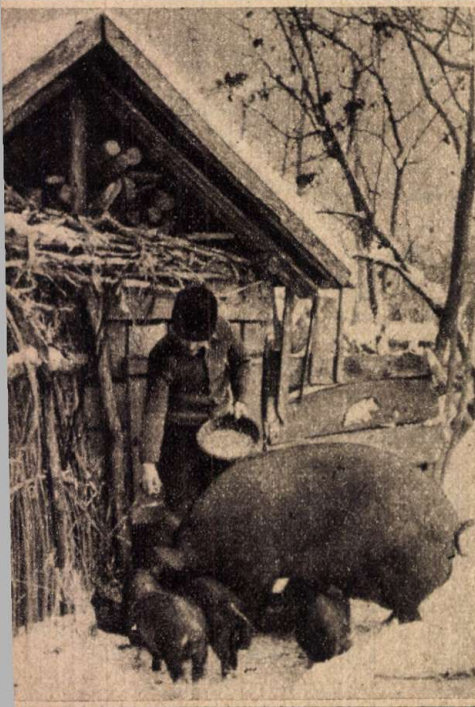
Hercegszántó

újra előretör

Tél van, január közepe. Fehér hótakaró borítja a földet. A természet mély álmát alusza. A falu azonban már készül az ébredésre. Amióta nyilvánosságra került a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének és a Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának határozata a mezőgazdasági termelés fejlesztéséről, azóta megélnék falun a hosszú téli napok, tartalmasabbak lettek a tervezgető téli esték.

„Sovány gazda, kövér ló” — így mondták ezt mindig a nép nyelvén. „Jó gazda, szép ló” — így tervezik most az elkövetkezendő esztendőkre. Egy évvel ezelőtt csendes, fáradt volt a falu. A hosszú téli estéken csak rövid lélekzetű tervek születtek. Nem zötyögött annyi trágyát hordó szekér a földekre, nem suhant annyi csilingelő szánkó a piacra, vásárookra, mint most. A dolgozó paraszt bizonytalanul mozgott, nem érzett szilárd talajt a lába alatt. Keveset adott a földnek, amely aztán szűkmarkúan fizetett. Sokhelyütt kiskirályok keserítették a dolgozó parasztok, tsz-tagok életét.

Gajdos gazda állatait joggal megcsodálhatja minden hozzátérő

Friss levegő — új tervek

Ma már friss, egészséges levegő árad szét a falun: a kormányprogram nyomán új, nagy tervek születnek. Eredményes tanácskozások után községi, járási, megyei tervek látnak napvilágot, s megvalósítá-

Gál József tanácselnök, Szabó József párttitkár és Bende István AB-elnök alaposan meghányják-vetik a mezőgazdaság fejlesztésének tervét

sukért már most elszánt akaratral küzdenek a dolgozó parasztok és termelészövetkezetek.

Hercegszántón is így forr, így érik az emberek gondolatában az a hároméves mezőgazdasági terv, amely bő termést, több jószágot, nagyobb jövedelmet hoz majd a házhoz, több kenyeret, több húst és több zsírt juttat az ipari munkások asztalára.

Régi dicsőség...

Hercegszántó Bács megye déli részén fekszik, közvetlenül a határ mentén. Szorgalmas emberek lakják a községet. Hercegszántó mindig híres volt nagyszívű kukoricájáról, kövér hizóiról. Vásárkor nem kellett nagy cégér a táncoló, fényeszőrű hercegszántói lovaknak. A dolgozó parasztok büszkén emlegetik a bajai mezőgazdasági kiállítást, ahonnan Hercegszántó legtöbbször az első díjjal tért haza. A díjakat majd mindig kukoricatermésükért, a

tenyészállattartásban, állattenyésztésben elért eredményeikért nyerték.

Hanyatlás és okai

A legutóbbi évek azonban mintha mindennek az ellenkezőjét akarnák bizonyítani. A híres állattenyésztés, kukoricatermelés visszaesett. 1952-ben pl. 1130 sertéssel volt kevesebb a községben, mint 1950-ben. A lóállomány is 80-nal csökkent. A szarvasmarhaállomány mindössze 100 darabbal fejlődött, de ebből is 30 elhullott a rossz takarmányozás következtében. A dolgozó parasztok elhanyagolták a föld rendszeres trágyázását. „Hoz, amennyit hoz”, — így gondolkodtak a legtöbben.

időben nem mutattak fel eredményt, nehezen teljesítették tervüket — mindennek az okára csak most derült fény.

Hárman elindulnak...

A Központi Vezetőség és a Minisztertanács határozata a mezőgazdasági termelés fejlesztéséről Hercegszántón is felnyitotta a szemeket. Különösen akkor, amikor Szabó József párttitkár és Gál József tanácselnök hosszú estéket töltöttek el Bende István állandó bizottsági elnökkel, és azon vitáztak, miért megy lassan a begyűjtés. Megállapították az a baj, hogy az átlagtermések alacsonyak, az állattenyésztés pedig hanyatlak. A helyi adottságokat nem használják ki, pedig ott van a Ferenc József-csatorna, amelynek a vizét öntözésre is használhatnák. Kialakult három vélemény, három elgondolás. Azonban három ember véleménye még kevés. Viszont, ha hármukhoz társak csatlakoznak, abból megmozdulás lesz a faluban.

... s megmozdul a falu

Első lépésként javaslatot tettek egy bizottság megalakítására Hercegszántó köztisztviselőiben álló és elismerten legjobb gazdáiból. Olyanokat hívtak meg ide, mint Bende István AB-elnök, Mito József középparaszt, Gajdos Gáspár középparaszt, akik mint tanácsstagok is mindig követendő példaként álltak a község dolgozó parasztjai előtt. A bizottságba meghívták az élenjáró délszláv dolgozó középparasztokat.

Mi a bizottság feladata?

1. A bizottság tagjai a párt népnevelőivel, tanácsstagokkal, állandó bizottsági tagokkal és aktívakkal közvéleménykutatót végeznek a faluban abban az irányban: mit javasolnak a dolgozó parasztok a Központi Vezetőség és a Minisztertanács határozata alapján, milyen elképzeléseik vannak az átlagtermés emelésére és az állattenyésztés fejlesztésére.

2. A község hároméves mezőgazdaságfejlesztési terve, illetve tervjavaslat a község dolgozó parasztjainak véleménye, javaslat alapján épül fel. A dolgozó parasztok véleményét, javaslatát a bizottság dolgozza fel.

3. A kész tervet a bizottság jelenlétében a párttaggyűlés s a tanácsülés megtárgyalja. A hozott határozatokat ismertetik a község dolgozó parasztjával.

4. A községi tanács brosúrát készít a hároméves mezőgazda-

Úgy okoskodtak: a gyakori tagosítás miatt bizony megeshetik, hogy más aratja le, amit ők vetettek. Romlott a híres kendertermelés is. A búzatermés átlaga 7 és fél mázsára csökkent, s mindehhez még hozzájárultak a túlkapások, önkénykedések, igazságtalanságok, melyek megkeserítették a dolgozó parasztok életét.

A kormányprogram után

A kormányprogram Hercegszántóra is úgy érkezett, mint a csikorgó hideg télen a jeget oldó napsugár, amely életre kelti a jégtől meggémberedett végtagokat, felvidítja a szívet, meggyorsítja a vérkeringést. Sok kedvezmény, sok öröm, s a feloldódott szavakban sok panasz került napvilágra.

Gál József tanácselnök a „beütemezett” begyűjtési tervet nézi, és marcangolja a lelkiismeret, hogy évek óta mindig Vaskút után kullogtak, hogy a vaskútiak mindig elsők voltak a beadásban, ők pedig az utóbbi

Gajdos Gáspár nemesak kiváló gazda, hanem jó állampolgár is: kötelezettségeit pontosan teljesíti!

ságfejlesztési tervről és azt minden egyes dolgozó paraszthoz eljuttatja.

A bizottság már most nagyon ügyel arra, hogy ennek a tervnek elkészítésébe lehetőleg minden hercegszántói dolgozó parasztot bevonjanak.

A végrehajtóbizottság segítése

Ahhoz természetesen, hogy a bizottság jól dolgozhasson, reális képet kell kapnia a községről, a földművelésről, az állattenyésztésről. Ezért most a végrehajtóbizottság statisztikai kimutatást bocsát rendelkezésükre, amely pontosan kimutatja terményenként az átlagterméseket, a község meglévő állatállományát, az állatfajokat, feltünteti azt az évet, amelyben a legtöbb volt az állatállomány, s ehhez méri a terveket.

A bizottságnak a tanácsházán biztosítanak helyet, hogy zavartalanul végezhesse munkáját. Munkaközben a pártvezetőség s a végrehajtóbizottság többször megtárgyalja a tervek készítés állását, hogy minden segítséget megadhasson a bizottságnak a zavartalan munkához. Az eddigi elgondolások a következők:

A tervek

A búza átlagtermését, amely 1953-ban 7 és fél q volt, most 9 q-ra akarják felemelni. Ez 40 vagonnal jelentene többet. 1955-ben búzából már 11 q-ás átlagtermést szeretnének elérni, ami 88 vagon termésemelkedést jelentene. 1956-ban a búza átlagtermése már 13 q-ára emelkedne, vagyis 175 vagonnal többet hozna. A kukorica átlagtermését 1954-re 20 q-ra tervezik. Ez azt jelenti, hogy 1954-ben már 240 vagonnal több volna a kukoricatermés. 1955-ben a 20 q-ás átlagtermést 25 q-ára akarják felemelni, ami 300 vagonos többletermést jelent. 1956-ban az átlagtermést

kukoricából már 30 q-ára emelnék, ami 480 vagonnal jelentene több termést.

A bizottság úgy tervezi, hogy az egész községben felfrissíti a burgonyavetőmagot nemes fajtájú vetőmaggal. A tervben nagy helyet kap a gyümölcs-termelés is. A Jonatán-alma mindig híres volt Hercegszántón, s ebből majd bőven lehet piacra vinni, s Budapestre szállítani. A bizottság faiskola és — a Ferenc-csatorna mellett — halastó létesítését is tervezi. A legelő javítása sem kerüli el figyelmét. A rossz legelőket füvesíteni akarják, s lehetőség nyílik arra is, hogy a legelőket vízzel elárasztsák. A határban lévő kutakat is kijavítják. Az építkezések meggyorsítása érdekében pedig megszervezik a téglaegetést. Már most megnyitják a mezőgazdasági szaktanfolyamot, ahol a KV és a MT határozata alapján szakelőadók magyarázzák meg a dolgozó parasztnak, hogyan kell többet termelni, hogyan kell szép, egészséges jószágokat tenyészteni. A hároméves mezőgazdaságfejlesztési tervben komoly helyet kap a termelőszövetkezetek megerősítése, hogy a szakemberektől nyert segítség révén növelhessék eredményeiket.

Tél van. Hótakaró borítja a földet. Azonban a hosszú téli napokon folyó tervezetések már a langyos tavasz és a meleg nyár idejére vonatkoznak. Egyetlen tanácstagnak, állandó bizottsági tagnak sem lehet szebb feladata, mint hogy teljes erejével sikraszálljon a mezőgazdaság fejlesztésének feladatai mellett, s hogy részese legyen annak a szép munkának, amely a párt- és kormányhatározat nyomán most községünkben megindult.

(Ezt a cikket tananyagul ajánljuk az állandó bizottságoknak.)

Dolgozó parasztnak felajánlása a pártkongresszus tiszteletére

(Lapzártakor érkezett)

Az abonyi mezőgazdasági termelési bizottság január 19-i ülésén a község szövetkezeti és egyéni dolgozó parasztsága, valamint a helybeli gépállomás dolgozói lelkes munkafelajánlásokat tettek a III. pártkongresszus tiszteletére.

A Lenin-tsz tagsága elhatározta, hogy bevezeti a füves vetésgörget és az ú. n. „zöld futószalagot”: ez azt jelenti, hogy késő tavasszal és nyáron is vetnek takarmányfélleket. Számosan tettek egyéni vállalást is, mint például Kovács Istvánné állattenyésztési brigádfőnök, aki február elsejétől megkezdte újabb 15 tehén napi háromszori fejését.

A József Attila-tsz tagsága felajánlotta: a kongresszus napjára 20 hold területen öntözéses kertészetet, 20 holdon pedig halastavat létesít. 1954. évi hizottbaromfi-beadási tervüket már teljesítették.

A gépállomás dolgozói a kongresszus tiszteletére február 13-ig befejezik a gépek javítását. Pászti Gyula körzeti mechanikus megfogadta, hogy a gépállások kiküszöbölése érdekében a helyszínen kijavítat minden géphibát. Kovács István, a Lenin-tsz traktorosa tervbevette, hogy a kongresszus tiszteletére az összes szántási munkákat előhántós ekével végzi. Egyidejűleg vállalta, hogy régi alkatrészek felújítása révén 15 százalékos önköltségesökkentést ér el.

A község egyéni dolgozó parasztsága figyelemreméltó vállalást tett: elhatározta 300 hold legelő öntözését. Sokan tettek egyéni felajánlást is. Bárány László 9 holdas gazda évi sertésbeadásának, Krubincza János 7 holdas gazda évi baromfi- és tojásbeadási kötelezettségének mielőbbi teljesítésére tett fogadalmat. Bárány József ugyancsak megígérte egészévi sertés- és baromfi-beadásának a kongresszusig való teljesítését.

Mezőgazdasági szaktanfolyam Baján

A bajai városi tanács mezőgazdasági állandó bizottságának tagjai és aktívái az elmúlt időszakban a mezőgazdasági munkák irányításában és végzésében jó eredményt értek el. Most a tanulásban járnak élen. A végrehajtóbizottsággal történt megbeszélés alapján elhatározták, hogy a mezőgazdasági állandó bizottság tagjai és aktívái részére szakmai továbbképzés céljából tanfolyamot szerveznek. A tervet már el is készítették és a tanfolyam időtartamát 6 hétben állapították meg. Hetenként két este lesz foglalkozás, egyik alkalommal előadást hallgatnak, másik alkalommal pedig megbeszélnek az elhangzottakat. Eddig mintegy 150-en jelentkeztek a tanfolyamra. A legtöbb előadás a szakszerű szőlő- és gyümölcs-termeléssel foglalkozik. Az előadók valamennyien kiváló szakemberek.

Karolják fel tanácsaink a helyes kezdeményezést!

Pázmándi János turai tanácstag, 12 holdas középparaszt köztiszteletben álló gazda a községben. Már 25 éve foglalkozik a kukorica nemesítésével és sikerült háromfajta kukorica keresztezéssel olyan fajtát kitermelnie, amely a talajviszonyok szempontjából a legmegfelelőbb. Nagy gondot fordít a vetőmag kiválasztására, valamint a talaj megfelelő előkészítésére. Természetesen a gyakori kapálás is hozzásegítette a jó eredményekhez. Ilyen módszerrel 28–30 mázsánál kevesebb holdankénti átlagtermése nem igen volt.

1947-ben az egyik helybeli pedagógus felfigyelt tevékenységére és rövidesen az egyik mezőgazdasági szaklapban ismertették módszereit. A tanítót azonban időközben elhelyezték és azóta senki sem törődik Pázmándi János tevékenységével.

A mezőgazdaság fejlesztéséről szóló párt- és kormányhatározatot Pázmándi János is gondosan tanulmányozta és elmondta, hogy ezentúl még nagyobb lelkesedéssel folytatja a többtermelés érdekében végzett kísérleteit.

Reméljük, a helyi tanács felkarolja Pázmándi János tanácstag helyes kezdeményezését és neki, valamint mindazoknak, akik harcbaindultak az életszínvonal emeléséért, a jövőben mindegyikük segítségét megad, s biztosítja, hogy az ilyen kezdeményezések széles körben elterjedjenek.